

Høringsuttalelse

Norsk Studentunion
-stiftet 1936 -

Thorvald Meyers gate 7, 0555Oslo
Tlf: 22044950. Fax: 22044969
E-mail: nsu@nsu.no
Web: www.nsu.no

Høring - UTKAST TIL FORSKRIFT OM STUDENTSAMSKIPNADER

Høringsuttalelse fra
Norsk Studentunion

Norsk Studentunion (NSU), vil takke for muligheten til å gi tilbakemelding på utkast til forskrift om studentsamskipnader. Her følger våre kommentarer:

Innledende kommentarer

NSU legger til grunn at studentsamskipnadene er et supplement til de offentlige velferdsordningene, og skal derfor være tilpasset studenter sine særegne behov og lokale forhold. Vi mener videre at studentsamskipnadene er svært gode og velfungerende organisasjoner som tilbyr et bredt og variert velferdstilbud til norske og internasjonale studenter i Norge. Vi mener en av de viktigste årsakene til dette er den sterke studentstyringen og -innflytelsen som kjennemerker studentsamskipnadene, og vil bemerke at vi er positive til at studentstyring og – innflytelsen videreføres i forslaget til de nye forskriftene.

Generelt vil vi si at forskriftene øker kravene til rapportering og merarbeid for studentsamskipnadene, spesielt regnskapsbestemmelsene i kapittel 4. Vi har forståelse for at disse økte rapporteringskravene delvis er en konsekvens av at departementet og Stortinget i lovbehandlingen og i den foreslåtte forskriften opprettholder studentsamskipnadenes frihet til selv å bestemme sitt eget velferdstilbud, men ønsker at dette ikke skal gå utover studentvelferdstilbudet i form av økte administrative utgifter.

Kapittel 2: Studentsamskipnadens ledelse

NSU støtter at studentene fortsatt fatter vedtak om styrets sammensetning og størrelse jevnfør § 2, men ber om at det klargjøres ytterligere i § 7 at styrets fastsettelse av vedtekter må rette seg etter vedtak fra studentene når det gjelder blant annet styresammensetning, valgperiode og avsetting av studentenes styremedlemmer. Slik forskriften nå er formulert kan det oppstå uklarheter om det er styret eller studentene som bestemmer dette, siden § 7 uten forbehold sier at styret fastsetter vedtekter.

NSU mener det sender et udemokratisk signal ut at man kan tilsette et styremedlem med simpelt flertall, mens man kun kan avsette med 2/3 flertall i § 6, siste ledd. Det bør være opp til studentorganene selv, gjennom lokal handlefrihet, å bestemme hvor stort flertall som skal til for at man skal kunne avsette et styremedlem. NSU stiller spørsmålstegn ved at det skal stilles strengere krav til avsetting av studentenes styremedlemmer enn for de øvrige styremedlemmene, jevnfør aksjelovens § 6-7, andre ledd.

Kapittel 3: Studentvelferdstjenester

NSU er positive til at det fortsatt er opp til samskipnadene å bestemme hvilke studentvelferdstilbud man ønsker å tilby, men er skeptiske til at man i § 8 forsøker å nærme seg en definisjon, da dette vil variere fra sted til sted i takt med studentenes behov. Studentmassen er i stadig endring, og vi mener det er samskipnadene selv, i samråd med studentene, som har de beste forutsetningene for å avdekke studentenes ønsker og behov og tilpasse tilbudene etter dette. Den lokale handlefriheten er essensiell for å opprettholde et best mulig studentvelferdstilbud.

NSU støtter at studentvelferdstjenestene bare kan tilbys studenter, og at annen virksomhet kategoriseres som tjenester til andre enn studenter. For mange samskipnader er salg til andre enn studenter nødvendig for å oppnå kritisk masse i forhold til å kunne opprettholde et tilbud. Det har også vært drevet ren forretningsvirksomhet med formål å skaffe inntekter som kan gå tilbake til studentvelferd. Vi tolker loven og forskriftene dit hen at dette kan fortsette under forutsetning av at disse aktivitetene holdes regnskapsmessig atskilt og at det ikke brukes offentlig støtte.

Kapittel 4: Regnskaps- og kostnadsfordeling

NSU viser her til kommentarene innledningsvis knyttet til dette kapitlet. Utover dette støtter vi at samskipnadene skal dokumentere at offentlig støtte til studentvelferd kun kommer studentene til gode. NSU mener at det i forskrift bør spesifiseres hvem regnskapene skal dokumenteres overfor, og at studentorganet i tillegg til departementet bør være en slik instans.

NSU håper departementet i samarbeid med samskipnadene vil finne enkle og forutsigbare rutiner som ivaretar hensynet til å dokumentere at ikke offentlig støtte brukes til ulovlig krysssubsidiering uten å bli unødvendig arbeidskrevende og kostbart.

Kapittel 5: Utdanningsinstitusjonenes plikt til å stille egnede lokaler til rådighet for studentsamskipnaden (fri stasjon)

Prinsippet om fri stasjon er en av de aller viktigste forutsetningene for at samskipnadene kan tilby studentene et skikkelig velferdstilbud, og det er positivt at det forskriftsfestes at det skal inngås en avtale mellom institusjonen og samskipnaden som regulerer dette forholdet.

I § 11 slås det fast at ”Verdien av fri stasjon skal klart fremkomme i studentsamskipnadens regnskap”. Det kan her være nyttig med en presisering. For mange samskipnader vil det for eksempel bli feil å regne ut fra markedsleiepris på hele arealet som er satt av til kantine- eller cafédrift, da studenter ofte bruker kantineområder til gruppearbeid, lesing på enkelthånd, eller tar med matpakker. Studentsamskipnadens kantiner er ofte like mye en del av studiemiljøet som de er et sted for kjøp og salg av varer. Å skulle ta høyde for full markedsverdi av slikt arealet i regnskapet vil derfor for samskipnadene kunne virke konkurransevridende, da fri stasjonsområdet ikke utnyttes kommersielt i samme grad som i ordinær kommersiell kantine- eller cafédrift.

I § 11, andre ledd defineres fri stasjon som offentlig støtte, og NSU setter spørsmålsteget ved at forskriften er taus i forhold til hva som da skjer med private utdanningsinstitusjoners plikt til å stille fri stasjon.

NSU mener at studentorganene ved samskipnadene skal tas med på råd i tilfeller nevnt i § 11, siste ledd, eller som et minimum gis mulighet til å delta i avtaleprosessen.

Kapittel 6: Samarbeidet mellom studentsamskipnad og utdanningsinstitusjon

NSU mener den tidligere formuleringen om at institusjonen har det strategiske ansvaret for studentvelferden og samskipnaden det operative ansvaret bør beholdes. Dette er også i tråd med UH-loven, som klart gir institusjonens styre ansvaret for læringsmiljøet. NSU er enige i at også den tidligere forskriften ga stort tolkningspotensial, men syns at høringsutkastets forslag til ny § 14 gjør forholdet mellom institusjon og samskipnad enda mer uklart.

For øvrig støtter vi at det fastsettes nærmere regler om ansvarsdelingen, og at det opprettes faste møtepunkter på ledelsesnivå.

Kapittel 7: Betaling av semesteravgift:

NSU stiller seg i utgangspunktet positive til kriteriene som oppstilles i § 17, men mener det må komme klarere frem hva som er konsekvensen av at man ikke betaler semesteravgift. Valgfriheten er for stor, og grensen bør gå ved 10 studiepoeng, og ikke ved 15. Denne problematikken har blitt ekstra synlig i forhold til at private

utdanningsinstitusjoner i for stor grad selv definerer hvem som skal betale semesteravgift. NSU mener at kriteriene er så klare at utdanningsinstitusjoner kun i særlige tilfeller skal kunne avgjøre om en student skal betale semesteravgift eller ikke.

NSU ønsker å bemerke at vi er særlig positive til at studenter i fødselspermisjon gis mulighet til å betale semesteravgift i § 17, tredje ledd. Disse vil da kunne benytte seg av samskipnaden sine studentvelferdstjenester på lik linje med andre studenter som betaler semesteravgift.

I tillegg vil vi peke på at man i merknaden til § 15 omtaler semesteravgift som offentlig støtte til studentvelferd. NSU forstår at semesteravgift i EØS-sammenheng må behandles som offentlig støtte, men vil advare mot å bruke slike formuleringer så generelt som det er foreslått i denne merknaden. Semesteravgift er studentenes egenfinansiering av våre felles velferdstilbud, og det er studentene selv som bestemmer omfanget og anvendelsen av midlene. Det er derfor viktig at man ikke generelt begynner å omtale disse midlene som offentlig støtte.

Dette er Norsk Studentunion sine synspunkter på ”Høring – Utkast til forskrift om studentsamskipnader”.